Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18865

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i (ÇÇBMÖ), bireylerin mizah? alg?lama, kullanma ve de?erlendirme biçimlerini çok boyutlu bir perspektifle ölçmek üzere geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle çocuk popülasyonunun kendine özgü mizah geli?imini ve i?levlerini incelemeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Ak?n ve Bilgin (2015) taraf?ndan yap?lm?? olup, Türk kültürü ba?lam?nda mizah anlay???n?n psikometrik özelliklerini ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? test ederek, bu karma??k yap?n?n çocuklarda güvenilir bir ?ekilde ölçülebilir oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu ölçek, geli?im psikolojisi ve e?itim alanlar?nda, mizah?n sosyal, bili?sel ve duygusal geli?imdeki rolünü ara?t?ran çal??malar için temel bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çok boyutlu mizah anlay???, mizah, çocuk, psikolojik ölçüm, psikometrik özellikler, uyarlama, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Ahmet Ak?n, Osman Bilgin

Amaç

Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i'nin temel amac?, çocuklar?n sahip oldu?u mizah anlay???n?n çe?itli boyutlar?n? (örne?in, mizah üretme, mizah? takdir etme, mizah? ba?a ç?kma mekanizmas? olarak kullanma) güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek Türkçe bir araç sunmakt?r. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü koruyarak, Türk örnekleminde geçerli bir ölçüm yap?lmas?na olanak tan?m??t?r.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere, mizah?n çocuklar?n duygusal düzenlemesi, sosyal etkile?imi ve genel iyi olu?u üzerindeki etkisini bilimsel olarak inceleme imkan? sunar. Ayn? zamanda, mizah becerilerini geli?tirmeye yönelik e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede de kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, "Çok Boyutlu Mizah Anlay???" (Multidimensional Sense of Humor) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, tek bir genel mizah düzeyi yerine, mizah?n farkl? yönlerini ve i?levlerini ayr??t?rmaktad?r. Tipik olarak, mizah anlay???; ki?inin kendi ba??na gülme yetene?i, mizah?

ARABPSYCHOLOGY.COM

sosyal etkile?imde kullanma becerisi ve ba?kalar?n?n mizah?n? takdir etme kapasitesi gibi alt boyutlar? içermektedir. Bu çok boyutlu yakla??m, mizah?n karma??k do?as?n? ve bireylerin mizah? nas?l farkl? ba?lamlarda kulland???n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Çocuklarda mizah, bili?sel geli?imle yak?ndan ili?kilidir ve sosyal becerilerin bir göstergesi olarak kabul edilir. Ölçek, çocuklar?n bu farkl? mizah bile?enlerine ne ölçüde sahip oldu?unu belirleyerek, geli?imsel farkl?l?klar? ortaya koymaya yard?mc? olur.

Geçerlik

Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Ak?n ve Bilgin (2015) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? bir faktör yap?s? sergiledi?ini ve mizah anlay???n?n beklenen çok boyutlu do?as?n? temsil etti?ini göstermi?tir.

Yap?lan geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? yeterince temsil etti?ini ve ölçülmek istenen psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlam??t?r. Geçerli bir araç olmas?, ÇÇBMÖ'nün bilimsel ara?t?rmalarda do?ru sonuçlar elde etmesini sa?lamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, Türkçe formun iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ak?n ve Bilgin (2015) taraf?ndan gerçekle?tirilen çal??mada elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla ölçülen mizah anlay??? skorlar?n?n kararl? oldu?unu i?aret etmi?tir.

Yüksek güvenirlik seviyeleri, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verebilece?ini ve ara?t?rmac?lar için stabil bir veri kayna?? olu?turdu?unu göstermektedir. Detayl? güvenirlik bilgileri (alt boyut güvenirlikleri ve test-tekrar test güvenirlikleri gibi) ilgili kaynakçada mevcuttur.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere faktör analizi (muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin teorik olarak belirlenen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? test etmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, çok boyutlu yap?n?n Türk çocuk örnekleminde de do?ruland???n? ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

mizah?n farkl? yönlerinin birbirinden ba??ms?z olarak ölçülebilece?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve orijinal ölçe?in teorik çerçevesine uyum sa?lad???n? desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda (örne?in, 3'lü veya 4'lü seçenekler) yap?land?r?lm??t?r. Yan?t seçenekleri, çocuklar?n anlayabilece?i basitlikte ifade edilmi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Özellikle ?lkokul ve Ortaokul ö?rencileri)

Ya? Grubu: Genellikle 8-12 ya? aral???ndaki çocuklar hedeflenmi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki ilkö?retim kademesindeki çocuk örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullan?lmaktad?r. Çocuklardan, verilen ifadelerin kendilerini ne kadar iyi tan?mlad???n? belirtmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk psikolojisi, mizah geli?imi, psikolojik ölçüm, güvenirlik, geçerlik, duygusal geli?im, sosyal beceriler, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Yay?n tarihi itibar?yla ORCID kullan?m? yayg?n olmayabilir.)

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Medeniyet Üniversitesi (Yazar?n 2015 y?l?ndaki veya mevcut ba?l? kurulu?u baz al?nm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin al?nmas?n? gerektirir. Kullan?m izinleri ve olas? ücretler için Sorumlu Yazar Ahmet Ak?n ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Türkçe Uyarlama): 2015

Ücret: Bilinmiyor (Genellikle akademik amaçl? kullan?mlarda ücretsizdir, ancak yazar?n politikas?na ba?l?d?r.)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: cocuklar-icin-cok-boyutlu-mizah-anlayisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ak?n, A. ve Bilgin, O. (2015). Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?inin Türkçe formu: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Uluslararas? Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 8*(37), 684- 688.

Çocuklar ?çin Çok Boyutlu Mizah Anlay??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almad???ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen Ak?n ve Bilgin (2015) referans?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM